

CHARLES VAN COMMENÉE ONDANKS SUCCES OP SPELEN

'Het kan nooit mooier worden'

De Olympische Spelen in Londen waren voor de Britten een groot succes. Alles verliep naar wens, ook de prestaties van de sporters. De Nederlander Charles van Commenée was als hoofdcoach van de atleten een belangrijk lid van de thuisploeg. Ondanks het succes besloot hij te vertrekken. „Als ik was gebleven, zou ik niet geloofwaardig meer zijn.”

HANS KLIPPUS en HENK VAN DER SLUIS

AMSTERDAM • Charles van Commenée was de dag na de sluiting van de Spelen, op maandag, één van de laatste leden van de Britse ploeg die het Olympisch Dorp verlieten. Hij moest met drie grote tassen naar het station, om van daaruit naar zijn appartement in Londen te reizen. „Ik had geen idee hoe ik er met al die bagage moest komen,” herinnert de Amsterdammer zich. „Stond er ineens een politiemannet naast me. Meneer Van Commenée, u gaat die tassen niet zelf dragen. Dat doe ik!”

De man trommelde vijf collega's op en in colonne liep het gezelschap naar het dichtstbijzijnde station. Voordat de pas er in werd gezet, hadden de agenten nog wel één

voorwaarde: „We doen het alleen als u blijft!”

Van Commenée zou dergelijke op-

'Pas bij de marathon zag ik wat de Spelen met het publiek deden'

merkingen in de dagen, weken en maanden erna nog vaak horen, ook van de grote organisator Sebastian

Coe. De Britten wilden hem dolgraag behouden als hoofdcoach van de atletiekploeg. Hij weigerde echter zijn contract te verlengen, omdat hij zijn doel, acht olympische medailles, niet had gehaald.

Die 'misser' nam niemand hem kwalijk, want de zes plakken die wel werden behaald, waaronder vier gouden, waren het beste resultaat bij de Spelen in 36 jaar. Van Commenée: „Ik weet dat het niet vaak gebeurt dat een coach in de sport het huis gevierd verlaat. Meestal word je met pek en veren besmeurd afgevoerd.”

Toch twijfelde hij geen moment. De paar maanden bedenktijd die hij de Britten had beloofd brachten

geen andere inzichten. „Ik zou toch niet geloofwaardig meer zijn,” reageert hij. „Als de hoofdverantwoordelijke vanaf de eerste dag zegt dat hij weggaat als het doel niet wordt gehaald, dan moet je ook echt weg zijn. Als je dat niet doet, zou je daarna geen gesprek meer kunnen voeren.”

Het was Van Commenée zelf die bij zijn aantreden vier jaar geleden het doel zo hoog stelde én meteen zijn eigen lot eraan verbond. „Ik vond één medaille meer dan vier jaar eerder in Peking – dus zoals we dan in Nederland zeggen: 4+1 – te slap.”

Aanvankelijk leek er geen vuiltje

aan de lucht. Op de tweede dag van het olympisch atletiektoernooi won Groot-Brittannië in drie kwartier drie gouden medailles, ook nog eens op aansprekende onderdelen: zeventenkamp, verspringen en 10.000 meter. Het land stond op deze 'Super Saturday' op z'n kop, want atletiek is voor de Britten veruit de belangrijkste sport op de Spelen. Zelfs de nuchtere Van Commenée was een moment uitbundig. Hij noemt het het meest gelukzalige moment uit zijn lange loopbaan als coach. „Het kan nooit mooier worden, dat bestaat niet. In zo'n korte tijd drie keer olympisch goud!”

Wat ging er mis dat er na die wonderbaarlijke zaterdag niet veel medailles meer bij kwamen? „Dat zijn vooral privédingen van atleten, die wil ik niet delen,” zegt Van Commenée ruim vier maanden later. Wel komt hij voor zichzelf tot een duidelijke conclusie: „We hadden er in sommige gevallen nog dichter op moeten zitten.”

Dat het geen acht, maar slechts zes atletiekmedailles werden, had absoluut geen negatieve invloed op de euforische sfeer in Londen. Van Commenée: „Wat dat betreft was de laatste dag van de Spelen voor mij de mooiste. Ik had tot dan in een luchtbel geleefd, stadion, warming up-terrein en dorp, ergens anders kwam ik niet. Ik wist niet wat er in Londen aan de hand was. Toen ik die zondag naar de marathon ging, gewoon met het openbaar vervoer naar het centrum, kwam ik voor eerst onder de mensen. En zag ik wat de Spelen met het publiek deed. Het was echt fantastisch.

Bronz na een wijntje bij de Nederlanders

AMSTERDAM • Natuurlijk had Charles van Commenée tijdens de Spelen van Londen oog voor de Nederlandse prestaties. Vier jaar eerder was hij zelf chef de mission van Oranje, de meeste sporters kende hij nog. „Ik had alleen geen tijd om naar Nederland te kijken,” vertelt hij. „Meestal hoorde ik wel hoe de resultaten waren en kwam ik ook Nederlanders in de etzaal tegen.”

Hij bezocht ook twee keer het Nederlandse onderkomen in het Olympisch Dorp. Gewoon om even bij te praten met oude bekenden, maar ook om een specifieke reden. Van Commenée: „Een Britse hoogspringer, Robbie Grabarz (foto), moet altijd één glaasje

wijn hebben om goed te kunnen slapen. Maar er was een alcoholverbod bij de Britse ploeg in het dorp, echt zero alcohol. Uit ervaring wist ik dat er in het Nederlandse paviljoen 's avonds wel eens een wijntje werd gedronken door de begeleiding. Dus heb ik die jongen meegenomen naar de Nederlanders, wijntje gedronken, hij sliep goed en won de volgende dag een bronzen medaille!”

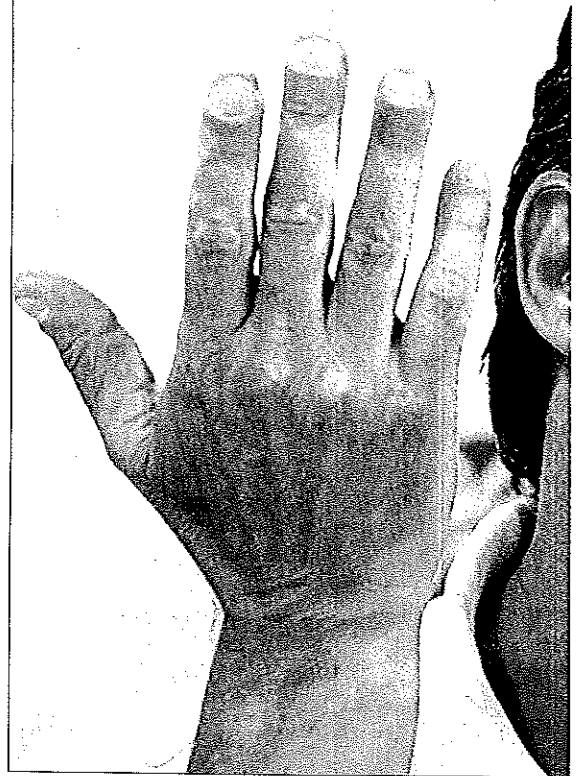
Van Commenée prijst de Nederlandse prestaties, met een medailleoogst van twintig medailles, vier meer dan in 2008 onder zijn leiding. Verrast was hij niet door het resultaat. „De verwachtingen in de media waren voor de Spelen niet erg hoog. Dat gevoel deelde

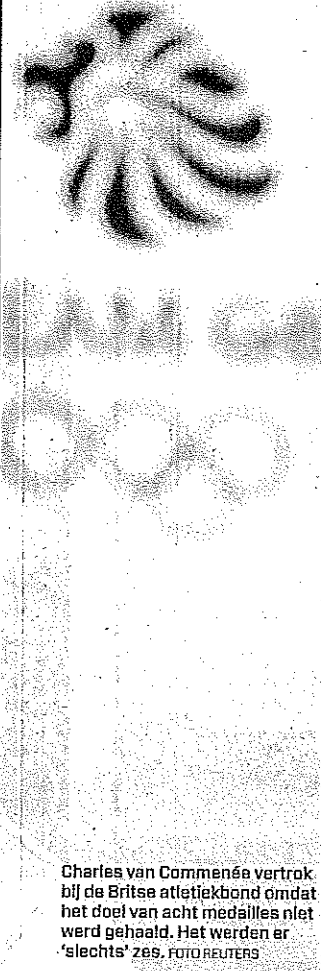
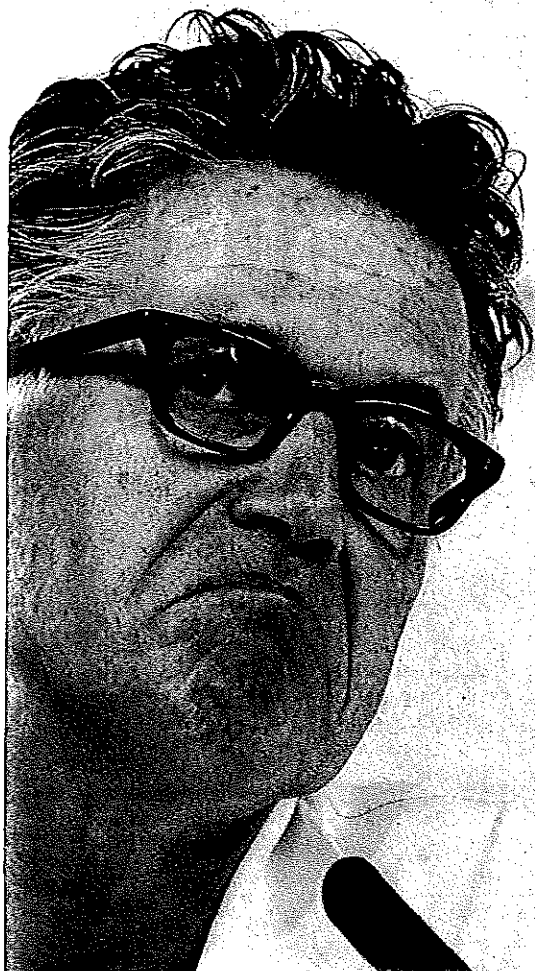
ik niet. Ik weet nog dat ik met Joop Alberda op zijn boot in Londen bespiegelde hoeveel medailles Nederland zou halen. Kwamen

we op twee plakken meer uit dan er uiteindelijk werden gehaald. De Nederlandse sport staat er gezond voor, vind ik. Ik denk wel dat we, met deze beschikbare middelen, zo'n beetje aan ons plafond zitten.”

De voormalig chef de mission was vooral blij met het goud van Marianne Vos en Epke Zonderland, omdat die in 2008 al kansen op een medaille hadden. Dat lukte toen niet en Van Commenée maakte op de tribune de teleurstelling mee. „Prachtig wat zo'n Epke heeft gedaan. Nee, zijn oefening heb ik destijds in Londen niet gezien. Ik zag 'm pas deze maand bij het Sportgala voor het eerst.”

LONDEN WEG UIT ENGELAND

Charles van Commenée vertrok bij de Britse atletiekbond omdat het doel van acht medailles niet werd gehaald. Het werden er 'slechts' zes. FOTO REUTERS

„Ik heb ook in mijn tijd bij NOC*NSF altijd geroepen dat sport mensen bij elkaar brengt. Om te verantwoordt waarmee we bezig waren. Maar ik wist eigenlijk niet wat dat betekende. Dat zag ik, op die 12de augustus in Londen, pas echt, op mijn 54ste. Ik voelde me trots, voelde me er onderdeel van, ondanks dat ik een Nederlander ben.”

Toch wist Van Commenée op dat moment al dat hij zijn doel niet zou halen en zijn contract niet zou verlengen. Of zou hij ook met acht of meer medailles zijn weggegaan? „Ik zou het niet weten, dat is hypothetisch,” is zijn reactie. „Ik leef in vierjaarlijkse cycli. Mijn contract liep af, ik had hoe dan ook moeten onderhandelen.”

‘Ik ga de dozen uitpakken en een half jaar tot een jaar energie opdoen’

„Dat het tropenjaar waren voor Van Commenée is wel duidelijk. „Het waren vier zware jaren. Ik moest veel confrontaties aangaan en nogal wat mensen ontslaan. Je verandert op korte termijn geen cultuur langs de weg van harmonie en vriendschap. Het hoort bij de job. Mij is heel vaak gevraagd naar de druk die ik voelde. Maar ik vind

druk een voorrecht, geen belasting. Als je nooit in een positie komt waarin sprake is van druk, heb je je werk niet goed gedaan, denk ik.”

Ooit spijt gehad? „Ik had het bij NOC*NSF goed naar mijn zin en daarna ging ik de jungle in. In het eerste half jaar in Engeland dacht ik wel eens; was dit nou wel zo slim? Ik had het in Nederland heel gerieflijk en plezierig.”

Van Commenée verhuisde vlak voor Kerstmis definitief van Londen terug naar Amsterdam. Hij zal af en

toe nog naar Engeland vliegen, waar hij gewild is om zijn lezingen. Maar verder wil Van Commenée voorlopig geen verplichtingen aangaan. „Ik ga eerst de dozen uitpakken en een half jaar tot een jaar energie opdoen,” vertelt hij. „Ik wil even afstand nemen, dan zie je de dingen straks weer scherper. Ik ga een kookcursus volgen, elke dag trainen, lezen, films kijken. Op enig moment, misschien in de zomer, sta ik op en is het tijd om weer wat te gaan doen.”

Britten bereiken top-3 van medailleringlijst

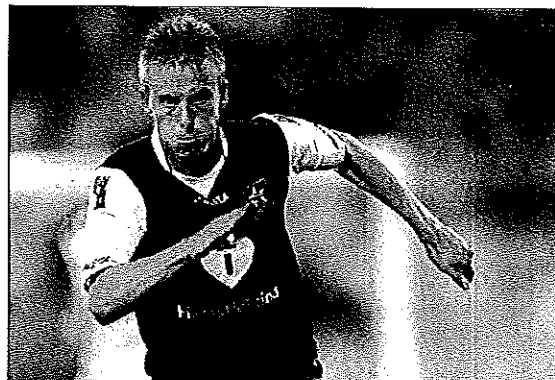
Groot-Brittannië haalde tijdens de Olympische Spelen van Londen 65 medailles, waarvan 29 gouden. Baanwielrennen (7), atletiek (4), roeien (4), boksen (3) en paardensport (3) leverden de meeste titels op. Daarmee eindigde de thuisploeg als derde in het landenklassement en doorbrak zo de traditionele top-3 van Verenigde Staten, China en Rusland. De 65 Britse plakken waren een verbetering van achtien in vergelijking met 2008. Veel groter was het verschil met 2004, toen Groot-Brittannië 'slechts' 30 medailles won en ternauwernood de top-10 haalde. Nederland, dat twintig medailles veroverde, kwam in Londen twee keer goed tekort om zich bij de eerste tien landen te plaat-

sen. De ploeg van chef de mission Maurits Hendriks klasseerde zich met zijn zes olympische titels als dertiende. Met één gouden plak meer - maar in totaal wel vier medailles minder - werd Nederland in 2008 in Peking twaalfde.

DE TOP-10 VAN LONDEN
(goud, zilver, brons, totaal)

1. Ver. Staten	48	29	29	104
2. China	38	27	23	88
3. Gr. Brittannië	29	17	19	65
4. Rusland	24	26	32	82
5. Zuid-Korea	13	8	7	28
6. Duitsland	11	19	14	44
7. Frankrijk	11	11	12	34
8. Italië	8	9	11	28
9. Hongarije	8	4	6	18
10. Australië	7	16	12	35
13. Nederland	6	6	8	20

Nathan Rutjes met MVV op weg naar de ultieme revanche op Sparta

Nathan Rutjes als MVV'er: „Ik ben hier opgebloeid.” FOTO PRO SHOTS

MVV en niet het favoriete Sparta werd tien dagen geleden gekroond tot winterkampioen van de Jupiler League. Uitgerekend de volbloed Spartaan Nathan Rutjes is in Maastricht een motor van het succes. „Een titel voor Sparta is niet knap, maar voor ons zou het reteknap zijn.”

LUDDO VAN DENDEREN
MAASTRICHT • Angstvallig gaat Nathan Rutjes het woord 'kampioenschap' uit de weg, ook al gaat zijn ploeg MVV straks met zeven verliespunten minder dan directe achtervolger Sparta het nieuwe jaar in. „In het eerste halve seizoen heb ik nog geen betere ploeg dan de onze gezien,” zegt de middenvelder van de zeer verrassende lijststaandeerder wel. „We hebben bewezen van iedereen te kunnen winnen. Maar over een titel praat ik liever niet. Het is nog zo lang.”

Ruim twaalf jaar speelt het ooit roemruchte MVV inmiddels in de eerste divisie, maar de fans beschouwen MVV nog steeds als dé club van Limburg. De koppositie is voor de 'Sjengen' - zoals de aanhang zichzelf noemt - daarom vooral een bevestiging van wat zij al wisten; na jaren sportieve kommer en kwel moet er weer serieus rekening worden gehouden met de Maastrichtse trots. Met een ploeg die drijft op een hoop spelers uit de eigen jeugd en een enkele 'buitenstaander'.

Tussen al die mensen met het zachte, Maastrichtse dialect valt Rutjes (29) met zijn zware Rotterdamse tongval gelijk op. Tot zijn eigen verbazing voelt de middenvelder zich volkomen op zijn gemak in het diepe zuiden. „Ik ben hier volledig opgebloeid,” zegt hij, na een laatste jaar bij Sparta dat gekenmerkt werd door reserveplaatsen en geruzie met trainer Michel Vonk.

„Het was absoluut een goed besluit om te vertrekken bij Sparta.

Eerder wilde ik daar nooit aan. Ik ben een geboren Spartaan. Als klein jongetje had ik er een seizoenskaart en ging ik op de foto met clubboon als de gebroeders De Nooijer. En vervolgens schopte ik het zelf tot het eerste. Ik kon me niet voorstellen dat er een leven zonder Sparta was. Mensen om me heen hebben me de ogen geopend. Naat, er is meer dan Sparta!, zeiden ze. Inderdaad. Je ziet nu wat vertrouwen met een mens doet. Inmiddels heb ik het plezier in het voetballen terug, dat heb ik bij Sparta een jaar niet gehad.”

Rutjes wil niet al te diep ingaan op dat moeilijke laatste seizoen op het Kasteel. „Waar er twee ruziën, hebben er twee schuld,” zegt hij. „Blijkbaar heb ik me niet dusdanig geprofileerd dat Vonk een basisspeler in me zag. Maar dat we nu met MVV boven Sparta staan is lekker. Ik ben mede naar Maastricht gekomen om Sparta te laten zien dat ze misschien een fout hebben gemaakt. Als Sparta me nu zou vragen om terug te komen, zou ik dat zeker niet doen.”

Een kampioenschap met MVV behalen zou de ultieme revanche zijn. „Sparta heeft vanaf dag één geroepen dat het kampioen moet worden. Dat word je niet zomaar, dus met zo'n tricky uitspraak maak je het jezelf lastig. Zou Sparta eerste staan, dan vindt men dat normaal. Een titel voor hun is niet knap.

„Maar dat wij bovenaan staan is reteknap. Hier is nooit geroepen dat we kampioen moeten worden. Over een jaar of vier, vijf misschien. Dus daarom zijn de mensen in Maastricht zo uitgelaten over de prestaties. Dit kwam als een volsagen verrassing. Wat onze valkuil gaat worden? Dat andere teams onze kwaliteiten herkennen en in de winter allemaal spelers weggopen. Bij MVV lopen met bijvoorbeeld Tom Van Hyfte en Leroy Labyile jongens die zo meekunnen in de eredivisie.”

Mancini: Andere regels voor City

MANCHESTER • Roberto Mancini heeft het idee dat er in de Premier League met twee maten wordt gemeten. De Italiaanse manager van Manchester City vindt dat zijn spelers vaak worden aangepakt voor acties waar voetballers van andere clubs mee wegkomen. „Er gelden blijkbaar andere regels voor de overige teams. Dat haat ik in het voetbal, dit kan ik niet accepteren.”

brieste Mancini na de 4-3 zege van de Engelse kampioen op Norwich City. De trainer doelde op de rode kaart die Samir Nasri kreeg toen hij bij een opstootje zijn hoofd tegen dat van Sebastian Bassong plantte. De verdediger van Norwich mocht wel blijven staan. „Samir ging in de fout, oké, maar waarom mocht die andere speler wel blijven staan terwijl hij hetzelfde deed?”